

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

15 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda

Judecători - Țurcan Anatolie, Timofti Vladimir, Cobzac Elena, Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și de către avocatul Spalatu Veaceslav în numele inculpatului Brînca Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2020, privindu-l pe

Brînca Constantin xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în. xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.03.2019 – 16.07.2019;

Instanța de apel: 08.08.2019 – 15.10.2019;

Instanța de recurs ordinar: 16.12.2019 – 24.03.2020;

Instanța de apel: 03.06.2020 – 08.09.2020;

Instanța de recurs ordinar: 19.11.2020 – 15.06.2021.

Asupra recursurilor declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 16 iulie 2019, Brînca Constantin a fost recunoscut și condamnat în baza art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal la 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare în mărime de 544,21 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Brînca Constantin la 17 octombrie 2018, aproximativ la ora 19.00 min., având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, aflându-se în extravilanul sat. xxxxx, r-nul Criuleni, apropiindu-se de Capațina Alexei care efectua lucrări agricole pe lotul său de teren, l-a atacat pe acesta și aplicând violența periculoasă pentru viață și sănătatea persoanei, exprimată prin lovituri cu pumnii în

regiunea capului, cauzându-i leziuni corporale sub formă de echimoze pe față, brațul drept, edem al cotului stâng, traumă acută craniu-cerebrală, comoție cerebrală care se califică ca vătămare corporală ușoară, la imobilizat pe cet. Capațina Alexei și în mod deschis a sustras din scurta acestuia, un telefon mobil de model „Nokia” în valoare de 600 lei, bani în sumă de 65 lei, scurta în care era îmbrăcat în valoare de 300 lei și adidași de culoare gri combinat cu roșu în valoare 500 lei, după care cu bunurile sustrate a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate Capațina Alexei o daună materială în proporții considerabile în mărime de 1 465 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Spalatu Veaceslav în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal intentat în privința lui Brînca Constantin în baza art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal, să fie încetat în temeiul art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală (fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii), Brînca Constantin să fie recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art.78 alin.(2) Cod contravențional.

3.1. În argumentarea apelului declarat, avocatul Spalatu Veaceslav a invocat că, instanța de fond la pronunțarea sentinței de condamnare în detrimentul prevederilor art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, nu a examinat corect toate chestiunile pe care trebuia să le soluționeze la adoptarea sentinței de condamnare, printre care și acele chestiuni importante cum ar fi dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

Astfel, partea apărării a specificat că, instanța a examinat incomplet toate probele, cauzei respective în coroborarea lor cu veridicitatea circumstanțelor reale ale cauzei, fapt confirmat inclusiv prin primele declarații ale părții vătămate din data de 17.10.2018, care sunt contradictorii cu declarațiile date în baza procesului-verbal de audiere a victimei din 23.10.2018 (f.d.16), unde partea vătămată dubios a declarat că i-au fost sustrate bunurile materiale și anume, telefonul mobil de model Nokia, banii săi, scurta și adidașii acestuia.

De asemenea, instanța de apel a dat apreciere greșită declarațiilor martorilor Țviner Vladimir (f.d.32) și Chirilov Valentin (f.d.34), care nu demonstrează direct sau indirect acțiunile ilegale ale inculpatului privind actul de tâlhărie.

Totodată, apelantul a invocat că, acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzută de art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal. Instanța de fond și-a motivat soluția prin faptul că, latura obiectivă a tâlhăriei comisă de inculpat a fost compusă din două acțiuni, acțiunea principală care s-a exprimat în sustragere a bunurilor părții vătămate Capațina Alexei și acțiunea adiacentă, care a fost atacul nemijlocit săvârșit asupra părții vătămate, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate.

Însă din probele anexate la materialele cauzei nu s-a confirmat sustragerea bunurilor părții vătămate de către inculpat. Inculpatul vina nu a recunoscut iar faptul că părinții acestuia au achitat părții vătămate prejudiciul material și moral în mărime de 30000 lei nu confirmă contrariul, or inculpatul nu a cunoscut despre această decizie a părinților săi.

La fel, apelantul a invocat că, instanța de judecată greșit a concluzionat că acțiunile inculpatului s-au manifestat prin intenția directă ca în urma unui atac violent periculos pentru viața și sănătatea părții vătămate, a sustras bunurile părții vătămate, scopul fiind de cupiditate.

Partea apărării a mai menționat că, potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară nr.201816P0383 din 18 octombrie 2018, părții vătămate Capațina Alexei i-au fost cauzate leziuni corporale care au dus la dereglarea sănătății de scurtă durată și au fost calificate ca vătămări ușoare, și nu poate servi drept probă directă sau indirectă care ar confirma atacul asupra persoanei în scop de sustragere a bunurilor, însoțit de aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei agresate.

Mai mult, actul de tâlhărie prevăzut de art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal, încriminat lui Brînca Constantin, pe lângă atacul direct săvârșit asupra părții vătămate, prescrie însoțirea atacului de o violență periculoasă pentru viața și sănătatea părții vătămate ori cu amenințarea cu aplicarea unei asemenea violente, iar cauzarea unor leziuni corporale ușoare nu poate fi încadrată în violență periculoasă pentru viața și sănătatea părții vătămate. Prin acesta se înțelege acea violență prin care s-au provocat vătămări corporale de grad mediu ori grave.

În speță părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată, suplimentar și în lipsa probelor care ar demonstra sustragerea bunurilor pretinse de la inculpat, fapta comisă de inculpatul Brînca Constantin urmează să aibă un alt calificativ, încadrarea juridică a acțiunilor căruia cade sub incidența legislației contravenționale și mai concret în corespundere cu art.78 alin.(2) Cod contravențional.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Spalatu Veaceslav în numele inculpatului, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că, solicitarea apelantului privind încetarea procesului penal în privința lui Brînca Constantin în baza art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal în temeiul art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală Brînca Constantin, să fie recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art.78 alin.(2) Cod contravențional, este neîntemeiată, deoarece prima instanță corect a constatat ca fiind dovedită pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal.

Necâtând la faptul că inculpatul Brînca Constantin vina în comiterea celor incriminate nu a recunoscut, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii de tâlhărie a fost confirmată prin cumulul de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Capațina Alexei; declarațiile martorilor Țviner Vladimir, Chirilov Valentin, Brînca Iurie Brînca Natalia; plângerea cet. Capațina Alexei în care solicită să fie atras la răspundere penală cet. Brîncă Constantin; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23.10.2018; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20.11.2018; raportul de expertiză judiciară nr.201816P0383 din 18.10.2018.

Instanța de apel a statuat că, în speță, scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, a fost dovedit prin faptul că Brînca Constantin l-a atacat pe Capațina Alexei în timp

ce acesta efectua lucrări agricole pe lotul său de teren din s. Hârtopul-Mare, r-nul Criuleni, totodată aplicând violența periculoasă pentru viața și sănătatea acestuia, exprimată prin lovituri cu pumnii în regiunea capului, cauzându-i vătămări corporale ușoare, în urma căruia l-a imobilizat pe cet. Capațina Alexei, sustrăgând din scurta acestuia un telefon mobil de model „Nokia” în valoare de 600 lei, bani în sumă de 65 lei, scurta cu care era îmbrăcat în valoare de 300 lei și adidași de culoare gri combinat cu roșu în valoare 500 lei, cauzându-i părții vătămate Capațina Alexei o daună materială în proporții considerabile în mărime de 1465 lei.

Instanța de apel a menționat că, solicitarea apărării privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art.78 alin.(2) Cod contravențional, nu are suport probant, dat fiind faptul că în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei atât în prima instanță cât și în instanța de apel au fost acumulate suficiente probe care atestă faptul că în acțiunile inculpatului este prezentă componenta de infracțiune prevăzută de art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, a declarat recurs ordinar avocatul Spalatu Veaceslav în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal intentat în privința lui Brînca Constantin în baza art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal, să fie încetat în temeiul art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală (fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii), iar Brînca Constantin, să fie recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art.78 alin.(2) Cod contravențional.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat argumente similare celor invocate în cererea de apel (pct.3.1).

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit la Curții Supreme de Justiție din 24 martie 2020, a fost admis recursul declarat, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției emise, instanța de recurs ordinar verificând materialele cauzei penale, a constatat că la adoptarea soluției în speța dată, instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont pe deplin de toate circumstanțele cauzei, au interpretat eronat, fără o motivare clară evenimentele derulate, și au încadrat acțiunile inculpatului Brînca Constantin în infracțiunea de tâlhărie, în baza art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal, adică, atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, săvârșit cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În acest context, instanța de recurs a constatat că la calificarea faptei, în prezenta speță, ambele instanțe de judecată, contrar prevederilor art.113 Cod penal, nu au verificat prezența circumstanțelor invocate în coroborare cu componenta de infracțiune încriminată, în vederea adoptării unei soluției juridice corectă.

Instanța de recurs analizând descriptivul deciziei instanței de apel, a constatat că, la baza sentinței de condamnare instanța a luat în calcul drept probă care confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de tâlhărie, declarațiile contradictorii ale părții vătămate Capațina Alexei și anume:

- potrivit plângerii părții vătămate din 17 octombrie 2018 (f.d.10), declară „*Rog organele*

de drept să atragă la răspundere conform legislației în vigoare pe cet. Brînca Constantin care la 17.10.2018, aproximativ ora 19.00, în timp ce mă aflam în extravilanul s. Hârtopul Mare, m-a agresat fizic aplicându-mi lovituri cu pumnii în regiunea corpului, cauzându-mi astfel dureri fizice”;

- potrivit explicației părții vătămate din 17 octombrie 2018 (f.d.11), aceasta a făcut declarații identice, la fel, fără a face trimitere la agresiunea inculpatului în scopul sustragerii bunurilor sale, sau că i-au fost sustrate careva bunuri;

- potrivit procesului-verbal de audiere a părții vătămate din 23 octombrie 2018 (f.d.16), aceasta deja declară că i-au fost sustrate bunurile materiale și anume, telefonul mobil de model Nokia, banii, scurta și adidașii acestuia.

Totodată, instanța de recurs a constatat că, potrivit declarațiilor părții vătămate (f.d.108-109), motivul conflictului apărut între partea vătămată și inculpat a fost indignarea ultimului asupra faptului că partea vătămată a dat foc la pășune punând în pericol alte teritorii și nicidecum cu scopul de a sustrage bunurile părții vătămate.

Referitor la aspectele menționate, instanța de recurs a atras atenția și asupra faptului că, instanțele de fond au analizat greșit și declarațiile martorilor Țviner Vladimir și Chirilov Valentin, care la fel vin în contradicție cu declarațiile părții vătămate din 23.10.2018. Or, atât în procesele-verbale de audiere a martorului din 14.12.2018 (f.d.32-34), cât și prin declarațiile date în prima instanță, aceștia au susținut că, la data de 17.10.2018, fiind implicați în serviciu, au primit un apel telefonic precum că în s. Hârtopul Mare r-nul Criuleni ard pășuni. Ajunși la fața locului au început a stinge flăcările, în acest răstimp au observat o persoană care se afla la pământ, când s-au apropiat de el acesta s-a ridicat și le-a povestit că a fost bătut de o persoană din satul acestuia, avea echimoze la cap și la mână, era fără încălțăminte, iar telefonul său a fost găsit nu de parte de locul unde stătea la pământ partea vătămată. Au chemat ambulanța, au ajutat partea vătămată să se urce în ambulanță, apoi s-au întors în unitate la serviciu.

Astfel, în opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate. Iar partea descriptivă a deciziei urma să cuprindă analiza și verificarea probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea respectivă, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciere, admise ori respinse ca probe.

7. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2020, a fost admis apelul declarat de către avocatul Spalatu Veaceslav în numele inculpatului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Brînca Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

Conform art.90¹ Cod penal, s-a dispus executarea de către Brînca Constantin a 2 ani și 6 luni din pedeapsa închisorii în penitenciare de tip semiînchis, iar executarea restului pedepsei,

- închisoarea pe un termen de 2 ani și 6 luni, s-a suspendat condiționat, pe un termen de probațiune de 2 ani.

A fost dispusă încasarea de la Brînca Constantin în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare, sumă de 448,00 lei.

7.1. Pentru a pronunța decizia adoptată, instanța de apel a constatat că, *Brînca Constantin la 17 octombrie 2018, aproximativ la ora 19.00 min., în urma unui conflict apărut între el și Capațina Alexei care efectua lucrări agricole pe lotul său de teren, i-a aplicat acestuia lovituri cu pumnii în regiunea capului, cauzându-i leziuni corporale sub formă de echimoze pe față, brațul drept, edem al cotului stâng, traumă acută craniu-cerebrală, comoție cerebrală care se califică ca vătămare corporală ușoară. Ulterior, văzând că Căpățâna Alexei stătea imobilizat la pământ a decis să sustragă, în mod deschis, și a sustras din scurta acestuia, un telefon mobil de model „Nokia” în valoare de 600 lei, bani în sumă de 65 lei, scurta în care era îmbrăcat în valoare de 300 lei și adidași de culoare gri combinat cu roșu în valoare 500 lei, după care, cu bunurile sustrate a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate Capațina Alexei o daună materială în proporții considerabile în mărime de 1465 lei.*

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de către instanța de apel în baza art.187 alin.(2), lit. f) Cod penal – *jaful, adică sustragerea în mod deschis a bunurilor altei persoane, săvârșită în proporții considerabile.*

Instanța de apel a menționat că, prima instanță la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art.101 Cod procedură penală, ajungând eronat la concluzia de calificare a acțiunilor inculpatului în baza art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal și în acest sens, instanța de apel a indicat că probatoriul administrat în cauză și verificat în ședința de judecată demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2), lit. f) Cod penal și anume prin declarațiile părții vătămate Căpățină Alexandru, ale martorilor Țviner Vladimir, Chirilov Valentin, Brînca Natalia, Brînca Iurie, cât și prin materialele cauzei: plângerea cet. Capațina Alexei în care solicită să fie atras la răspundere penală cet. Brîncă Constantin (f.d.8 vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23.10.2018(f.d.12-15 vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20.11.2018 (f.d.36-40 vol. I); raportul de expertiză judiciară nr. 201816P0383 din 18.10.2018(f.d.42-43 vol. I).

Instanța de apel a specificat că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Brîncă Constantin, nu echivalează cu achitarea acestuia sau cu calificarea acțiunilor acestuia în baza altui articol, or, în ședința de judecată au fost prezentate probe, care din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, indică incontestabil că inculpatul, prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, iar poziția ultimului precum că, nu i-a sustras în mod deschis lui Căpățină Alexandru un telefon mobil de model „Nokia” în valoare de 600 lei, bani în sumă de 65 lei, scurta în care era îmbrăcat în valoare de 300 lei și adidași de culoare gri combinat cu roșu în valoare 500 lei, nu-l dezvinovățesc de comiterea jafului săvârșit, instanța de apel atribuind-o drept o metodă de apărare în scopul eschivării de

la răspunderea penală pentru faptele comise.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță eronat a conchis de a încadra faptele lui Brîncă Constantin pe art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal, deoarece în acțiunile inculpatului lipsește semnul calificativ al tâlhăriei, atacul asupra victimei în scopul sustragerii, or la caz sustragerea bunurilor părții vătămate a avut loc spontan, în urma conflictului apărut între inculpat și partea vătămată.

De asemenea, instanța de apel a specificat că, inculpatului nu i se poate încrimina nici agravanta „aplicarea violenței nepericuloasă pentru viața sau sănătatea persoanei”, deoarece aceasta contravine prevederilor art.410 alin.(1) Cod procedură penală, potrivit căruia „instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel”.

Totodată, la stabilirea pedepsei inculpatului pentru fapta comisă, instanța de apel, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art.16 Cod penal, se atribuie la categoria celor grave săvârșită cu intenție, de persoana celui vinovat, că nu are antecedente penale, de lipsa circumstanțelor agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de prevenirea de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, a conchis că pedeapsă cu închisoarea, cu aplicarea dispozițiilor art.90¹ Cod penal, va fi una echitabilă, ce va atinge scopul de restabilire a echității sociale și corijare a inculpatului.

8. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză, sunt atacate cu recursuri ordinare de către:

8.1. Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, care invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului ordinar procurorul invocă următoarele argumente:

- la adoptarea soluției, instanța de apel nu a luat în considerație toate probele acuzării și nu le-a apreciat la justa lor valoare, fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea încriminată inculpatului, astfel încălcând prevederile art.101 alin.(l) Cod de procedură penală;

- prin declarațiile părții vătămate Capațina Alexandru s-a confirmat faptul că, inculpatul l-a atacat și maltratat, iar după ce partea vătămată a fost doborât la pământ din buzunarul scurtei i-a fost sustras telefonul mobil cât și din alt buzunar i-a fost sustras 65 lei. Tot atunci a fost dezbrăcat de scurtă și de adidași;

- martorii Țviner Vladimir și Chirilov Valentin au confirmat declarațiile părții vătămate și au indicat că, ajungând la fața locului partea vătămată se afla la pământ cu vizibile leziuni corporale, îi lipsea telefonul mobil și era dezbrăcat și descălțat;

- concluziile instanței de apel sunt pripite și neargumentate, instanța de apel la rejudecarea cauzei nu a argumentat soluția privind reținerea ca fiind veridice a declarațiilor inculpatului și aprecierea critică a declarațiilor părții vătămate, martorilor și proba materială - raportul de expertiză medico-legală, or, instanța de apel urma să verifice minuțios și obiectiv

fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

8.2. Avocatul Spalatu Veaceslav în numele inculpatului Brîncă Constantin, care invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului ordinar, apărătorul invocă următoarele argumente:

- instanța de apel nu s-au expus pe marginea declarațiilor contradictorii ale părții vătămate Capațina Alexei, apreciind arbitrar și incorect circumstanțele de fapt ale cauzei examinate, dându-i un calificativ greșit și eronat;

- instanța de apel nu a dat apreciere primele declarațiilor ale părții vătămate din 17.10.2018, care sunt contradictorii cu declarațiile date în baza procesului-verbal de audiere a victimei din 23.10.2018 (f.d.16), unde deja partea vătămată dubios declară că i-au fost sustrate bunurile materiale și anume, telefonul mobil de model Nokia, banii săi, scurta și adidașii acestuia;

- instanța de apel a dat apreciere greșită declarațiilor martorilor Țviner Vladimir (f.d.32) și Chirilor Valentin (f.d.34), la care s-a expus instanța de fond în privința condamnării inculpatului și care nu demonstrează direct sau indirect acțiunile ilegale ale inculpatului privind actul de jaf. Prin declarațiile martorilor s-a constatat doar că telefonul de model Nokia a fost găsit la o distanță de 2-3 metri de locul unde se afla partea vătămată, iar însăși partea vătămată nu le-a comunicat la acel moment acestora că i-a fost sustras telefonul, banii, scurta și adidașii.

- instanța de apel în motivarea soluției de condamnarea inculpatului în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal nu a probat și nu a motivat prin probe concludente și pertinente în coroborarea lor, intenția de spontaneitate a inculpatului în comiterea infracțiunii de jaf. Or, aceste constatări ale instanței de apel sunt contrare prevederilor art.113 Cod penal, nu a verificat prezența circumstanțelor invocate, precum și să le coroboreze eficient și obiectiv cu componența de infracțiune incriminată în prevederile art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, în vederea adoptării soluției juridice corecte în prezenta speță;

- a apreciat critic și în mod arbitrar declarațiile inculpatului Brîncă Constantin cu privire la faptul că acesta a declarat că, nu a avut intenția să sustragă careva bunuri ale părții vătămate și nu a sustras aceste bunuri de la partea vătămată. Necătfînd la acest fapt instanța de apel, a luat în considerație doar probele acuzării, interpretând nemotivat acțiunile de spontaneitate ale inculpatului privind sustragerea bunurilor părții vătămate, spontaneitate prezumată că ar fi apărut imediat după aplanarea conflictului apărut între inculpat și partea vătămată, ceea ce pune la îndoială legalitatea deciziei contestate;

- constatările și interpretările privind calificarea acțiunilor/inacțiunilor prejudiciabile ale inculpatului Brîncă Constantin conform art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, sunt incorecte și contradictorii circumstanțelor cauzei și declarațiilor inculpatului, părții vătămate și a martorilor. La calificarea acțiunilor prejudiciabile ale inculpatului conform art.187 alin.(2) lit.

f) Cod penal, nu se regăsesc semnele laturii obiective ale infracțiunii de jaf, în raport cu probele anexate la materialele cauzei și interpretările făcute de către instanța de apel.

9. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că, recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul avocatului în numele inculpatului urmează a fi admis, din următoarele considerente.

9.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către procuror, Colegiul penal lărgit notează că, potrivit art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că, procurorul invocă temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când: 6) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 12) când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În esență argumentele recurentului se axează pe poziția că, instanța de apel rejudecând cauza eronat a interpretat și a apreciat probele administrate în prezenta cauză penală și pripit a dispus recalificarea acțiunilor inculpatului Brîncă Constantin din art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal.

În acest context, Colegiul penal lărgit atestă faptul că poziția acuzatorului de stat, privind reținerea în fapta inculpatului a semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal, nu poate fi reținută din considerentul că anterior, prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 martie 2020, a fost cert stabilit că instanțele de fond, contrar prevederilor art.113 Cod penal, nu au verificat corespunderea exactă între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de către inculpatul Brîncă Constantin și semnele componentei infracțiunii încriminate și incorect au încadrat acțiunile inculpatului în baza art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal,

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, argumentele acuzatorului de stat referitoare la încadrarea faptelor inculpatului în baza art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal, nu pot fi reținute, motiv pentru care recursul procurorului urmează a fi respins ca inadmisibil.

9.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Spalatu Veaceslav în numele inculpatului Brîncă Constantin,

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar

în cazurile stipulate în acest articol.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat, recurentul critică decizia instanței de apel din punctul de vedere al prezenței temeiurilor de casare prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii și 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecătii, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În conformitate cu art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Conform art.436 alin.(2) și (3) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sânt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului. Când hotărârea este casată numai cu privire la unele

fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărârea a fost casată

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, întrucât decizia contestată nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că, în speța dedusă judecării, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 martie 2020, decizia instanței de apel a fost casată total cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, în decizia instanței de recurs de remitere a cauzei la rejudecare au fost date indicații clare, în privința cărora instanța de apel la o nouă rejudecare urma să se expună și să țină cont, însă contrar acestor indicații, aspectele evidențiate au fost lăsate fără soluționare sau examinate superficial.

În acest sens, conform deciziei instanței de recurs ordinar de remitere a cauzei spre rejudecare, instanței de apel i s-a pus în sarcină, verificarea declarațiilor părții vătămate Capațina Alexei, dat fiind faptul că ultimul a dat declarații contradictorii pe tot parcursul procesului penal, or potrivit plângerii din 17 octombrie 2018 (f.d.10) și explicației din 17 octombrie 2018 (f.d.11), partea vătămată a declarat că a fost agresată, însă nu a indicat la faptul că i-au fost sustrate careva bunuri. Ulterior, potrivit procesului-verbal de audiere a părții vătămate din 23 octombrie 2018 (f.d.16), aceasta deja a declarat că i-au fost sustrate bunurile materiale și anume, telefonul mobil de model Nokia, banii, scurta și adidașii acestuia. Însă instanța de apel a omis a se expune pe marginea acestor declarații, și nu a înlăturat divergențele din declarațiile părții vătămate.

De asemenea, instanța de apel nu a apreciat în nici un fel și a omis să se pronunțe asupra constatărilor indicate în decizia instanței de recurs din 24 martie 2020, în special că: *„instanțele de fond au analizat greșit și declarațiile martorilor Țviner Vladimir și Chirilov Valentin, care la fel vin în contradicție cu declarațiile părții vătămate din 23.10.2018. Or, atât în procesele-verbale de audiere a martorului din 14.12.2018 (f.d.32-34), cât și prin declarațiile date în prima instanța, aceștia au susținut că, la data de 17.10.2018 fiind implicați în serviciu, au primit un apel telefonic precum că în s. Hârtopul Mare, r-nul Criuleni ard pășuni. Ajunși la fața locului au început a stinge flăcările, în acest răstimp au observat o persoană care se afla la pământ, când s-au apropiat de el acesta s-a ridicat și le-a povestit că a fost bătut de o persoană din satul acestuia, avea echimoze la cap și la mână, era fără încălțăminte, iar telefonul său a fost găsit nu de parte de locul unde stătea la pământ partea vătămată. Au chemat ambulanța, au ajutat partea vătămată să se urce în ambulanță, apoi s-au întors în unitate la serviciu”*. Or, reieșind din declarațiile martorilor nominalizați, se constată că telefonul de model Nokia a fost găsit la o distanță de 2-3 metri de locul unde se afla partea vătămată, iar partea vătămată nu le-a comunicat la acel moment, că

i-a fost sustras telefonul, banii, scurta și adidașii, circumstanțe, care la fel au fost ignorate de către instanța de apel.

Astfel, Colegiul penal lărgit remarcă că instanța de apel făcând trimitere la declarațiile părții vătămate și a martorilor Țviner Vladimir și Chirilov Valentin, a reținut doar secvențe din declarațiile acestora, date în cadrul primei instanțe, însă fără a fi audiați de către instanța de apel, limitându-se repetat la mențiuni neclare, confuze și sumare, care în opinia sa, ar proba decizia adoptată.

Prin urmare, instanța de apel la verificarea și aprecierea probelor administrate nu a respectat prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit cărora fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, precum și prevederile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, potrivit cărora, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Potrivit art.93 alin.(1) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Omisiunea instanței de apel de a face o analiză amplă asupra tuturor circumstanțelor cauzei și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, care confirmă sau infirmă vinovăția inculpatului, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel desființând integral sentința, pronunțând o nouă hotărâre și recalificând acțiunile inculpatului în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, fiind învestită cu atribuții de judecarea cauzei conform normelor stabilite pentru prima instanță, urma să analizeze toate aspectele învinuirii înaintate, atât în baza probelor administrate în speță cât și prin prisma argumentelor invocate de partea apărării în apelul declarat.

Instanța de apel a constatat că, faptele lui Brîncă Constantin eronat au fost încadrate în baza art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal, deoarece în acțiunile inculpatului lipsește semnul calificativ al tâlhăriei, atacul asupra victimei în scopul sustragerii, or la caz sustragerea

bunurilor părții vătămate a avut loc spontan, în urma conflictului apărut între inculpat și partea vătămată.

Sub aspectul dat, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că, instanța de apel prin motivarea spontaneității în acțiunile inculpatului privind sustragerea de bunuri, imediat după conflictul apărut între părțile implicate în conflict, nu a probat și nu a motivat prin probe concludente și pertinente, intenția de spontaneitate a inculpatului în comiterea infracțiunii de jaf.

Or, pe de o parte, instanța de apel constată din declarațiile părții vătămate că *„Constantin i-a aplicat lovituri în regiunea capului după care a amețit și a căzut la pământ. A rămas la pământ fără cunoștință și când s-a trezit la fața locului se aflau pompierii care au fost chemați de Brîncă Constantin”*, iar pe de altă parte *„în intervalul de când a amețit și a căzut jos la pământ fără cunoștință și până când au venit pompierii când s-a trezit, cu lux de amănunte în ordine cronologică redă faptul cum Brîncă Constantin i-a sustras bunurile personale”*.

Instanța de apel stabilește că momentul sustragerii bunurilor părții vătămate de către inculpat s-a produs spontan, în timpul când partea vătămată stătea jos la pământ fără cunoștință din momentul aplicării loviturilor de către inculpat, până când au venit pompierii, iar pe de altă parte, instanța de apel susține că sustragerea bunurilor s-a produs în mod deschis.

Astfel, presupusa sustragere a bunurilor materiale ale părții vătămate de către inculpat, în timpul aflării lui Capațina Alexei în stare de inconștiență, nu pot fi calificate drept sustragere deschisă a bunurilor.

Mai mult de atât, instanța de apel era obligată să constate și să probeze intenția inculpatului precum și cauzarea de daune în proporții considerabile, or, din materialele cauzei, probele acumulate, declarațiile părții vătămate care sunt contradictorii și declarațiile martorilor, nu se constată cu certitudine sustragerea bunurilor materiale, pe motiv că însăși partea vătămată prin declarațiile sale din data de 17 octombrie 2018 și declarațiile acestuia date în baza procesului-verbal de audiere a victimei din 23 octombrie 2018 (f.d.16) în contradictoriu, pe de o parte, susține că nu i-au fost sustrate careva bunuri, apoi pe de altă parte, din motive necunoscute deja susține sustragerea bunurilor sale, fapt confirmat și prin declarațiile martorilor Țviner Vladimir și Chirilov Valentin, care au declarat că la momentul când au văzut partea vătămată în urma discuției cu ea, ultima nu a comunicat anume despre sustragerea bunurilor sale.

Având la bază argumentele expuse supra, Colegiul penal lărgit consideră pripite concluziile instanței de apel de condamnare a inculpatului Brîncă Constantin în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, or, instanța de apel nu a cercetat fondul cauzei și apelul declarat de partea apărării, nu s-a expus asupra probelor administrate în speță, referindu-se superficial asupra acestora, fără a le descrie și a le aprecia conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală și fără a se expune concret - care din probele prezentate demonstrează obiectiv fapta infracțională imputată.

Totodată, Colegiul penal lărgit remarcă și faptul că, instanța de apel pe de o parte îl recunoaște vinovat și îl condamnă pe Brînca Constantin în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, iar pe de altă parte - în pct.21 a deciziei conchide că „*vinovăția inculpatului BRÎNCA Constantin în comiterea infracțiunii imputate, prevăzute de art.186 alin.(5) Codul penal, se confirmă integral și prin materialele și probele scrise, anexate la dosarul penal...*”, ceea pune la îndoială legalitatea deciziei de condamnare contestată.

Mai mult, instanța de apel își menține această poziție făcând trimitere la persoane terțe și declarațiile acestora, care nu figurează în prezenta cauză penală cum ar fi „COJOCARI Renat”.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția. În cazul în care o instanță nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos din 19 aprilie 1994, pct. 61*), din hotărâre trebuie să rezulte cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, pct. 30*).

Astfel, Colegiul penal lărgit analizând hotărârea atacată, inclusiv prin prisma argumentelor expuse de către recurent, cu temeiurile de drept invocate, reține că decizia instanței de apel este afectată de erorile prescrise la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile declarate, nominalizate și în prezenta decizie, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunilor imputate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, în baza probelor cercetate în ședința de judecată a instanței de apel, cu respectarea cerințelor art.414, 415 Cod de

procedură penală, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.(1), pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie.

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Spalatu Veaceslav în numele inculpatului Brînca Constantin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe ***Brînca Constantin xxxxx***, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la **12 august 2021.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Boico Victor